

Systemy szkolenia adwokatów w UE

Włochy

Informacje przekazane przez: Scuola Superiore dell'Avvocatura

Kwiecień 2014 r.

OPIS KRAJOWEGO SYSTEMU SZKOLENIA ADWOKATÓW we Włoszech

1. Dostęp do zawodu

Wykształcenie wyższe / studia uniwersyteckie	TAK
Wymagany dyplom ukończenia studiów prawniczych	TAK
Warunki, które musi spełnić adwokat, aby uzyskać pełne prawo do wykonywania zawodu:	<ul style="list-style-type: none"> • Wpis na listę adwokatów; • złożenie egzaminu państwowego; • odbycie aplikacji.
Alternatywne drogi do zawodu:	<p>TAK, istnieją możliwości przejścia z innych zawodów.</p> <p>Sędziowie, prokuratorzy i nauczyciele akademicki mogą zostać wpisani na listę adwokatów (art. 2 ustawy nr 247/12)</p>

2. Szkolenie w trakcie aplikacji

Czy istnieje aplikacja?	TAK	Ustawa z dnia 31 grudnia 2012 r. nr 247 (art. 41 ust. 5) (Nuova disciplina dell'ordinamento della professione forense – Legge 31 Dicembre 2012, N.247)
Obowiązkowa	TAK	Ustalony czas trwania: 18 miesięcy
Rodzaje struktur odpowiedzialnych za organizowanie szkoleń w	<ul style="list-style-type: none"> • Rada Adwokacka; • prywatni organizatorzy szkoleń; • prywatni organizatorzy szkoleń akredytowani przez 	

trakcie aplikacji	Radę Adwokacką; <ul style="list-style-type: none"> uczelnie; akademie prawnicze i struktury szkoleniowe ustanowione przez Radę Adwokacką.
Forma szkoleń w trakcie aplikacji	Praktyki pod nadzorem Rady Adwokackiej
Egzamin wstępny / sprawdzenie wiedzy przed rozpoczęciem aplikacji	TAK <ul style="list-style-type: none"> Sprawdzenie/weryfikacja dyplomu
Ustalony program nauczania w trakcie aplikacji	Brak ustalonego programu nauczania Brak wymogów dotyczących szkoleń w zakresie prawa UE i szkoleń językowych Brak zróżnicowania poszczególnych etapów pod kątem tematów szkoleń lub metod szkoleniowych
Ocena/egzamin po odbyciu aplikacji	NIE <p>Po wejściu reformy systemu zawodów prawniczych w życie w dniu 1 stycznia 2015 r. ostateczny termin przeprowadzenia oceny końcowej okresu aplikacji będzie wynosił 6 lat. Aplikant będzie musiał złożyć w tym okresie egzamin państwowy.</p> <p>Po upływie 6 miesięcy od daty wpisania na listę aplikantów adwokackich aplikant może wystąpić do swojego patrona o udzielenie mu prawa do występowania przed sądami (w ściśle określonych rodzajach spraw) (tzw. <i>practicante abilitato</i> – wykwalifikowany aplikant).</p> <p>Jeżeli w ciągu 6 lat od daty wpisania na listę jako „wykwalifikowanego aplikanta” aplikant nie złoży egzaminu państwowego, zostanie automatycznie skreślony z listy.</p> <p>Ogólnie rzecz biorąc, termin na uzyskanie pełnego prawa do wykonywania zawodu adwokata wynosi 6 lat.</p> <p>Skreślenie z listy aplikantów nie uniemożliwia jednak kandydatowi ubiegania się o ponowne wpisanie go na tę listę po poddaniu się ocenie przez odpowiednią Radę Adwokacką.</p>

3. System doskonalenia zawodowego		
Rozróżnienie między doskonaleniem zawodowym a szkoleniem z zakresu specjalizacji	TAK, począwszy od 1 stycznia 2015 r. (zob. poniżej)	
Obowiązek doskonalenia zawodowego	TAK	<p>Podstawa prawna po 1 stycznia 2015 r.:</p> <p>ustawa reformująca nr 247/12 (art. 11) – wprowadzenie obowiązku doskonalenia zawodowego</p> <ul style="list-style-type: none"> • obowiązek doskonalenia zawodowego określony w prawie krajowym; • obowiązek doskonalenia zawodowego określony w regulaminie wewnętrznym Rady / Towarzystwa Prawniczego.
Obowiązek szkolenia z zakresu specjalizacji	TAK	<p>Podstawa prawna:</p> <p>Kwestie dotyczące szkoleń z zakresu specjalizacji zostaną uregulowane w art. 9 ustawy nr 247/12</p> <ul style="list-style-type: none"> • obowiązek szkolenia z zakresu specjalizacji określony w prawie krajowym; • obowiązek szkolenia z zakresu specjalizacji ustanowiony w regulaminie wewnętrznym Rady / Towarzystwa Prawniczego.
Obowiązek nauki języków obcych	Brak	
Obowiązek włączenia treści związanych z prawem UE w zakres doskonalenia zawodowego / szkolenia z zakresu specjalizacji	NIE	
4. Systemy akredytacji i organizatorzy szkoleń		
Możliwość akredytacji	TAK	<p>Podstawa prawna (z dnia 1 stycznia 2015 r.):</p> <p>art. 9, 11 ustawy nr 247/12</p>
Liczba organizatorów szkoleń oferujących działania szkoleniowe w ramach doskonalenia	Ponad 50 organizatorów szkoleń	

zawodowego		
Rodzaj organizatorów szkoleń opracowujących akredytowane działania szkoleniowe w ramach doskonalenia zawodowego	<ul style="list-style-type: none"> • Rada Adwokacka; • organizacja zarządzana lub utworzona przez Radę Adwokacką (w tym ośrodki prawnicze i lokalne zrzeszenia adwokatów); • akredytowany prywatny komercyjny organizator szkoleń (w tym kancelarie prawne); • akredytowany prywatny lub publiczny niekomercyjny organizator szkoleń (w tym uczelnie, fundacje); • nieakredytowany prywatny komercyjny organizator szkoleń; • nieakredytowany prywatny lub publiczny niekomercyjny organizator szkoleń. 	
Liczba organizatorów szkoleń organizujących działania szkoleniowe przygotowujące do specjalizacji	Ponad 50 organizatorów szkoleń	
Rodzaj organizatorów szkoleń opracowujących akredytowane działania szkoleniowe przygotowujące do specjalizacji	<ul style="list-style-type: none"> • Rada Adwokacka; • organizacja zarządzana lub utworzona przez Radę Adwokacką (w tym ośrodki prawnicze i lokalne zrzeszenia adwokatów); • akredytowany prywatny komercyjny organizator szkoleń (w tym kancelarie prawne); • akredytowany prywatny lub publiczny niekomercyjny organizator szkoleń (w tym uczelnie, fundacje); • nieakredytowany prywatny komercyjny organizator szkoleń; • nieakredytowany prywatny lub publiczny niekomercyjny organizator szkoleń. 	
Działania i metody		
Rodzaj działań szkoleniowych akceptowanych w ramach obowiązku doskonalenia zawodowego lub szkolenia z zakresu specjalizacji	<ul style="list-style-type: none"> • Uczestnictwo w szkoleniach stacjonarnych; • ukończenie kursów kształcenia na odległość; 	uczestnictwo w działaniach szkoleniowych w innych państwach członkowskich: Tak , wymóg odbycia szkolenia można spełnić,

	<ul style="list-style-type: none"> • zaliczenie modułów e-uczenia się; • uczestnictwo w seminarium internetowym; • ukończenie szkoleń prowadzonych w formule mieszanego uczenia się; • uczestnictwo w konferencjach szkoleniowych; • uczestnictwo w działaniach szkoleniowych jako osoba prowadząca szkolenie lub nauczyciel; • przygotowywanie/publikacja opracowań; • uczestnictwo w indywidualnych działaniach szkoleniowych z inicjatywy adwokata pod nadzorem Rady. 	<p>biorąc udział w działaniach szkoleniowych w innym państwie członkowskim:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jest to uzależnione od tego, czy dane działanie zostało akredytowane w państwie członkowskim uczestnika przed wzięciem przez niego udziału w tym szkoleniu; • jest to uzależnione od tego, czy dane działanie zostanie akredytowane w państwie członkowskim uczestnika po wzięciu przez niego udziału w tym szkoleniu.
--	---	---

5. Nadzór nad działaniami szkoleniowymi

Organizacje zaangażowane w nadzorowanie działań z zakresu doskonalenia zawodowego	TAK	Nadzór nad działaniami z zakresu doskonalenia zawodowego sprawuje Rada Adwokacka .
Proces nadzoru		<p>Proces nadzoru obejmuje ocenę:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jakości treści szkoleń; • jakości metod szkoleniowych; <p>sposobu wywiązywania się z pisemnych wymogów ustanowionych przez Radę.</p>
Organizacje zaangażowane w nadzorowanie działań	TAK	Rada Adwokacka. Ustawa o szkoleniu z zakresu specjalizacji nie weszła jednak jeszcze w życie.

szkoleniowych z zakresu specjalizacji		
---------------------------------------	--	--

6. Krajowa reforma systemu szkolenia

Planuje się przeprowadzenie reformy systemu szkolenia.

Nowa ustawa o zawodzie adwokata ([ustawa nr 247 z dnia 31 grudnia 2012 r. – Nuova disciplina dell’ordinamento della professione forense](#)) wejdzie w życie nawet w odniesieniu do działań szkoleniowych (tj. *practica forense* – aplikacji adwokackiej) w dniu **1 stycznia 2015 r.** (odpowiednie przepisy mają zostać przyjęte do dnia 2 lutego 2014 r.). Okres szkolenia wynosi obecnie **24 miesiące** i zostanie **skrócony do 18 miesięcy** po wejściu nowego systemu w życie.

Szkolenie z zakresu prawa UE

Brak dodatkowych informacji na tym etapie; można jednak oczekiwać, że przepisy dotyczące szkoleń w zakresie prawa UE zostaną przyjęte.

Źródło: Projekt pilotażowy – szkolenie europejskich kadr wymiaru sprawiedliwości: „Część 2 – Badanie dotyczące aktualnej sytuacji w zakresie szkolenia adwokatów w dziedzinie prawa UE”, realizowany przez Radę Izb Adwokackich i Stowarzyszeń Prawniczych Unii Europejskiej (CCBE) i Europejski Instytut Administracji Publicznej (EIPA)